

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la restructurarea rețelei de instituții de învățămînt profesional tehnic

Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la restructurarea rețelei de instituții de învățămînt profesional tehnic este elaborat de către Ministerul Educației.

În contextul procesului de reformare a sistemului de învățămînt profesional tehnic prevăzut în Strategia de dezvoltare a învățămîntului vocațional/tehnic pentru anii 2013-2020, a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei, aprobată prin Hotărîrea de Guvern nr. 97 din 1 februarie 2013 precum și punerea în aplicare a prevederilor Codului Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), Ministerul Educației intervine cu propunerea de aprobare a Hotărîrii Guvernului cu privire la restructurarea rețelei de instituții de învățămînt profesional tehnic.

Adoptarea Hotărîrii Guvernului *cu privire la restructurarea rețelei de instituții de învățămînt profesional tehnic* are drept scop consolidarea capacităților instituțiilor de învățămînt profesional tehnic.

Conform rezultatelor Raportului de cartografiere elaborat de către Ministerul Educației cu sprijinul Proiectului Uniunii Europene Asistență tehnică, implementat de Agenția de consultanță GOPA, s-a constatat:

– Din cele 97 de instituții de învățămînt profesional tehnic 24 sînt clasificate cu calificativul *bine*, 49 - cu calificativul *mediu* și 24 - cu calificativul *slab*. Clasificarea dată are la bază 5 seturi de indicatori: resursele umane; procesul educațional; baza tehnico-materială; colaborarea cu mediul economic; finanțarea activității instituției.

– Evoluția alocărilor de la bugetul de stat a avut un trend pozitiv, deși numărul de elevi este în descreștere. În contextual actual în care numărul de elevi este în descreștere, iar baza tehnico-materială rămîne a fi preponderant aceeași, dar și a altor numeroși factori economici, raportul alocărilor bugetare pentru un elev este într-o creștere semnificativă, evoluînd de la 9,13 mii lei în 2008-2009, la 13,82 mii lei în 2012-2013. Cele mai semnificative creșteri sînt constatate în cazul școlilor profesionale și de meserii, unde indicatorul a evoluat de la 11,08 mii lei per elev în 2008, la 17,70 mii lei în 2013 și respectiv, de la 12,32 mii lei, la 20,30 mii lei per elev.

– Există instituții cu aceleași specialități/meserii amplasate la distanță mai mică de 50 km una față de alta. Acest fapt creează impedimente în angajarea personalului, pentru că în regiunile cu o densitate mai mică a populației este dificil de identificat persoane cu calificarea necesară pentru mai multe instituții din zonă.

– Numărul de elevi este în general pe sistem în continuă descreștere. Analiza evoluției numărului de elevi relevă faptul că pe parcursul ultimilor 6 ani numărul de elevi în instituțiile de învățămînt profesional tehnic s-a redus de la 51124 elevi în anul de studii 2008-2009, la 46318 în anul de studii 2014-2015. Numărul de elevi s-a redus cel mai mult în școlile profesionale (peste 5000 elevi), colegii (peste 2600 elevi) și în școlile de meserii (peste 700 elevi). În regiunea rurală descreșterea numărului de elevi este mai pronunțată decît în regiunea urbană. Există o

interdependență pronunțată dintre amplasarea geografică a instituției, accesibilitatea transportului public și solicitarea instituției de către potențialii candidați.

– Există un dezechilibru evident de la o instituție la alta privind dotarea cu echipament pe meserii/specialități. Unele instituții au ateliere moderne, dotate cu echipament modern, altele sînt în criză de echipament modern.

Prezentul proiect este fundamentat pe Recomandările formulate în raportul de cartografiere, în care sînt stipulate măsuri precum:

– Efectuarea periodică a analizei așezării geografice a instituțiilor și meseriilor/ specialităților în paralel cu analiza necesităților regionale ale pieței muncii și decidera asupra optimizării rețelei de instituții de învățămînt profesional tehnic.

– Analiza individuală a instituțiilor cu infrastructură improprie, cu eventuala strămutare în spații adecvate care corespund cerințelor procesului educațional și standardelor minime (în instituțiile care nu-și valorifică la deplină capacitate infrastructura).

Avînd la bază constatările și recomandările stipulate în raport, se impun măsuri de reorganizare a rețelei de instituții de învățămînt profesional tehnic din perspectiva consolidării capacităților instituționale prin acordarea de mijloace financiare în bază de performanțe.

Proiectul de hotărîre presupune formarea Centrelor de excelență în domenii prioritare ale economiei naționale; reorganizarea școlilor de meserii – instituții care nu se regăsesc în Codul Educației al Republicii Moldova, precum și reorganizarea prin absorbție a patru școli profesionale cu rezultate slabe obținute în procesul de cartografierea rețelei de instituții.

Astfel, la etapa inițială se propune, constituirea a 5 Centre de excelență în învățămîntul profesional tehnic în domenii prioritare ale economiei naționale, precum: construcții, transporturi, servicii și alimentație publică, informatică și tehnologii informaționale, industrie ușoară. Instituțiile identificate și propuse în proiectul de hotărîre pentru a fi reorganizate în Centre de excelență au fost catalogate cu rezultate bune în rezultatul procesului de cartografiere.

Această acțiune este necesară pentru implementarea Planului de acțiuni a Strategiei de dezvoltare a învățămîntului profesional tehnic, conform căruia pînă în anul 2016 urmează a fi instituite 10 Centre de excelență pe 10 domenii prioritare ale economiei naționale.

Proiectul cu privire la formarea a 10 centre de excelență în învățămîntul profesional tehnic a fost aprobat în cadrul Ședinței Consiliului coordonator național în domeniul învățămîntului profesional tehnic din 6 martie 2015.

Centrele de excelență sînt instituții din cadrul sistemului de învățămînt profesional tehnic cu potențial sporit în domeniile lor de competență, specializate în domeniile prioritare ale economiei naționale, avînd atribuții atît în domeniul prestării serviciilor educaționale combinate pe nivelurile III, IV și V ISCED, cît și al dezvoltării capacităților sectorului de învățămînt profesional tehnic, în vederea racordării acestuia la cerințele pieței și la procesele de aplicare a inovațiilor didactice și tehnologice.

Un rol important în procesul de reformare a învățământului profesional tehnic le revine comitetelor sectoriale, care elaborează standardele ocupaționale, participă la procesul de elaborare a calificărilor profesionale, colaborează cu instituțiile de învățământ profesional tehnic în scopul asigurării pieței muncii cu forță de muncă calificată etc. În acest context, Ministerul Educației colaborează cu comitetele sectoriale din agricultură și industria alimentară, din construcție, din transporturi și infrastructura drumurilor, din tehnologia informației și comunicațiilor. Această colaborare va contribui la consolidarea capacităților Centrelor de excelență în fiecare ramură, care să corespundă cerințelor pieței muncii.

În acest context, este necesară restructurarea rețelei de instituții de învățământ din perspectiva organizării unui proces calitativ de formare profesională raportat la costuri de întreținere, la investiții în infrastructură, echipamente, materiale didactice etc. Prin urmare, urmează a fi reorganizate unele școli profesionale prin absorbția altor școli din apropiere din perspectiva consolidării capacităților acestora precum și a repartiției teritoriale a acestora.

În conformitate cu prevederile Codului Educației al Republicii Moldova, școlile de meserii urmează a fi reorganizate în școli profesionale, în cazul instituțiilor cu potențial didactic, economic, ținând cont de situația demografică, a amplasării teritoriale a școlii, iar instituțiile slabe urmează a fi lichidate sau absorbite de instituțiile din imediata apropiere.

Aprobarea proiectului de hotărâre va contribui la raționalizarea mijloacelor financiare prin redistribuirea acestora în conformitate cu programele de formare profesională orientate spre performanțe și nu pe întreținerea unor infrastructuri, care nu pot face față cerințelor minime de pregătire a forței de muncă calificată.

În temeiul celor expuse, Ministerul Educației consideră oportună și propune aprobarea proiectul Hotărârii Guvernului „cu privire la restructurarea rețelei de instituții de învățământ profesional tehnic”.

Ministru,

Maia SANDU